

ERNST WIECHERT

Ernst Wiechert, który swojej mazurskiej ojczyźnie wznosił wspaniałe pisarski pomnik i wprowadził ją w krąg literatury europejskiej, urodził się 18 maja 1887 roku w leśniczówce Pierśławek koło Mrągowa, stanowiącej służbowe lokum jego ojca.

Swoje nazwisko wywodził od starogórnoniemieckiego „fihuhirti“ - pasterz bydła - albo od „wichart“ - zaciekle w boju - konstatując, że obie te możliwości wydają mu się dowodem pochodzenia godnego. Wśród jego krewnych byli Polacy, Litwini i Francuzi, stąd też już w dzieciństwie zamyślał, że stanie się rzecznikiem zbratania różnych nacji i wierzył, iż taka przypadnie mu rola.

Dzieciństwo spędził w rodzinnym domu, tam też poznał mazurską przyrodę oraz sposób bytowania i myślenia ludzi wśród niej żyjących. Wiele lat przebywał w Królewcu, w gimnazjum, a następnie na uniwersytecie, dom rodzinny odwiedzając tylko w porze wakacji. Po ukończeniu studiów pracował, od 1911 do 1939, na różnych stanowiskach w szkolnictwie (z przerwą w latach 1914-1918, które spędził w okopach). Piastując, od trzech lat, urząd radcy szkolnego w Berlinie, po przejściu władzy przez hitlerowców podał się do dymisji. Nie wyruszył jednak - jak wielu niemieckich pisarzy - na emigrację, ale osiadł w Ambach, w Bawarii, nad Jeziorem Starnberskim (Starnbergersee) i całkowicie poświęcił się literaturze.

Był współautorem hasła emigracji wewnętrznej, którego jednak sam konsekwentnie nie honorował, zawierając w swoim pisarstwie protest przeciw wynaturzeniom epoki. W ulotnych pismach i publicznych wystąpieniach piętnował to, co stanowiło istotę hitleryzmu. Nie zamilkł mimo ostrzeżeń i w 1938 roku osadzony został w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie, skąd, po protestach opinii świata, zwolniono go po dwu miesiącach, poddając nadzorowi

Ernst Wiechert

gestapo, odbierając paszport i zakazując publikacji. O to, by“ złożona już powieść „Das einfache Leben“ nie poszła na przemiał, z trudem postarał się wydawca.

A oto zestawienie ważniejszych dzieł Ernsta Wiecherta: „Die Flucht“ (1916, pod pseudonimem Barany Bjell), „Der Wald“ (1922), „Der Totenwolf“ (1924), „Die blauen Schwingen“ (1925), „Der Knecht Gottes Andreas Nyland“ (1926), „Der silberne Wagen“ (1928), „Die kleine Passion“ (1929), „Die Flöte des Pan“ (1930), „Jedermann“ (1932), „Die Magd des Jürgen Dorskocil“ (1932), „Die Majorin“ (1934), „Hirtennovelle“ (1935), „Das heilige Jahr“ (1936), „Wälder und Menschen“ (1936), „Der Totenwald“ (1945), „Demetrius“ (1945), „Der weisse Büffel“ (1946), „Märchen“ (1946), „Jahre und Zeiten“ (1949), „Die Jeromin-Kinder“ (2 tomy 1945-1947) i „Missa sine nomine“ (1950). W 1948 roku Ernst Wiechert udał się na emigrację do Szwajcarii, bowiem, gdy w publicznych wystąpieniach wyraził zaniepokojenie niektórymi zjawiskami, towarzyszącymi odradzaniu się państwowości niemieckiej, nazwano go zdrajcą. Można domniemywać, że na taką decyzję miało wpływ i to, że po 1933 roku nie poszedł śladem T. Manna, B. Brechta, H. Brocha i wielu innych.

Ernst Wiechert zamieszkał w szwajcarskim Uerikon, gdzie zmarł 24 sierpnia 1950 roku.

Polskiemu czytelnikowi twórczość Ernsta Wiecherta znana jest z przekładu kilku ważnych jego dzieł. Są to: „Missa sine nomine“ (1958), „Mała pasja“ - „Kleine passion“ (1959), „Dzieci Jerominów“ - „Die Jeromin-Kinder“ (1972 i 1986), „Las umarłych“ - „Der Totenwald“ (1972), „Lasy i ludzie“ - „Wälder und Menschen“ (1976 i 1984), „Pani majorowa“ - „Die Majorin“ (1977), „Baśnie - wybór“ - „Märchen“ (1983).

W stulecie urodzin E. Wiecherta, na ścianie leśniczówki w Piersławku, staraniem Olsztyńskiego Oddziału Związku Literatów Polskich została odsłonięta upamiętniająca ten fakt tablica.

Ernst Wiechert

Trwają starania podjęte przez Mazurskie Stowarzyszenie Miłośników Twórczości Ernsta Wiecherta o urządzenie tam (sumptem Administracji Lasów Państwowych, władz wojewódzkich oraz Fundacji Polsko-Niemieckiej) miejsca pamięci i spotkań. Służyć ma ono kultywowaniu dorobku Ernsta Wiecherta w całym jej kształcie, i pełnym zakresie uwzględniającym wkład niemiecki, polski, litewski i rosyjski.